

Lägesbild 2025

Samverkansöverenskommelse mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm

Järva stadsdelsförvaltning och lokalpolisområde Järva

Innehållsförteckning

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild.....	2
Inledning.....	2
Syfte	3
Källor	3
Beskrivning av stadsdelsområdet	4
Geografiskt ansvarsområde.....	4
Beskrivning av lokalpolisområdet	5
Geografiskt ansvarsområde.....	5
Beskrivning av brottsligheten.....	5
Lokalpolisområdets bedömning av utvecklingen	6
Skjutvapenvåldet	7
Öppna drogsener	8
Livskvalitetsbrott.....	9
Polisanmälda livskvalitetsbrott.....	10
Medborgarnas upplevelser av ordningstörningar	10
Beskrivning av tryggheten	11
Upplevd otrygghet i olika åldersgrupper.....	13
Trygghet och resultat i skolan.....	14
Prioriterade samverkansområden.....	15
Unga i riskzon för destruktivt beteende.....	16
Otrygga och brottsutsatta platser.....	21
Systemhotande brottslighet	25
Våld i nära relation.....	29
Kriminella miljöer och livsstilar.....	34
Våldsbejakande extremism.....	35

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild

Den positiva utvecklingen i Järva har under 2025 i huvudsak fortsatt, med minskad brottslighet och ökad upplevd trygghet. Skjutvapenvåldet ligger kvar på en låg nivå, och samtliga kategorier av livskvalitetsbrott – särskilt skadegörelse, olaga hot och narkotikabrott – har minskat. Även antalet öppna drogsener har minskat, från fyra till tre. Den fördjupade samverkan mellan polis, stadsdelsförvaltning, fastighetsägare och andra lokala aktörer bedöms vara en central orsak till utvecklingen.

Medborgarundersökningen visar att tryggheten har ökat i alla ålderskategorier när det gäller att gå hem ensam på kvällen. Samtidigt kvarstår skillnader i trygghetsupplevelse mellan olika grupper. Kvinnor och äldre känner sig tryggare än tidigare, men kvinnor rapporterar fortsatt större otrygghet än män. En liknande trend syns bland barn och unga, där flickor i högre årskurser uppger lägre trygghetsnivåer än pojkar.

Under året har arbetet fokuserat på tidiga och samordnade insatser för barn och unga i riskzon, förstärkt stöd till avhoppare och deras anhöriga samt riktade åtgärder mot nätverkskriminalitet och våld i nära relation. Den lokala samverkan mellan stad, polis och civilsamhälle har samtidigt stärkts och breddats. För att bibehålla och vidare förstärka den positiva utvecklingen krävs fortsatt uthållighet och målgruppsanpassade insatser.

Inledning

Den lokala lägesbilden för Järva utgör ett gemensamt underlag för Stockholms stad och Polismyndigheten. Rapporten beskriver aktuella brotts- och trygghetsmönster, utvecklingstendenser samt resultatet av det gemensamma brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet under 2025. Syftet är att ge en samlad bild som stöd för prioritering och planering av kommande insatser.

Under 2025 bedrivs det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i Järva inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelse som har ingåtts mellan Järva stadsdelsförvaltning och lokalpolisområde Järva. Styrgruppen består av representanter från stadsdelsförvaltningen, lokalpolisområdet, Utbildningsförvaltningen, Trafikkontoret, Idrottsförvaltningen, Kulturförvaltningen Svenska Bostäder samt Fastighetsägare i Järva. Gruppen ansvarar för den övergripande inriktningen av samverkansarbetet samt för uppföljning av genomförda insatser.

Den lokala samverkansöverenskommelsen fokuserar på fem prioriterade områden:

- Unga i riskzon för destruktivt beteende
- Kriminella miljöer och livsstilar
- Systemhotande brottslighet
- Otrygga och brottsutsatta platser
- Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer (Motsvarande Våld i nära relation i den lokala samverkansöverenskommelsen)

Syfte

En lägesbild utgår från en kartläggning och är en samlad bedömning av brott och otrygghet lokalt. I lägesbilden görs en analys av vilka brotts- och trygghetsproblem som är mest framträdande lokalt, deras karaktär och under vilka förhållanden de uppstår.

Lägesbilden kan visa var problemen inom ett område är som störst, hur situationen ser ut jämfört med referensdata och hur utvecklingen sett ut över tid. En mer avancerad lägesbild kan också innehålla prognoser eller fördjupningar kring vissa brottstyper. Lägesbilden utgör ett underlag för att välja och planera åtgärder samt visa på vilka problemområden som kräver gemensamma insatser utöver linjeverksamhet.

Lägesbilden är stadens och polisens gemensamma bild och skrivs för målgruppen anställda i respektive verksamhet.

Källor

Lägesbilden baseras på ett flertal kvantitativa och kvalitativa källor som tillsammans ger en bred och fördjupad förståelse för brott och otrygghet i Järva, bland annat polisens händelsedata, medborgarundersökningar, trygghetsmätningar samt lokala observationer.

Dessa inkluderar:

- Brottstatistik, BRÅ
- Brottstatistik, Polismyndigheten
- Lokalt dialogforum om trygghet
- Länsstyrelsen
- Operativ lägesbild i Järva
- Polismyndighetens trygghetsundersökning, år 2025
- Samverkan Stockholmsregionen

- Samverkanspartners bild och beskrivning av ordning och brottslighet i stadsdelen
- Skolverket
- Stockholms stads blankett för avidentifierad information kring våldsbejakande extremism
- Stockholms stads enkät avseende våldsbejakande extremism (skickas ut varje jämnt år)
- Stockholms stads medborgarundersökning 2025
- Stockholms stads områdesfakta (stockholm.se)
- Stockholms stads skolenkät (åk 5 och åk 8)
- Stockholms stads socialtjänstrapport
- Stockholms stads trygghetsmätning år 2023
- Stockholms stads verktyg för stadsmiljö "Tyck till"
- Stockholmsenkäten 2024 (åk 9 och åk 2 gymnasiet)

Beskrivning av stadsdelsområdet

Geografiskt ansvarsområde

Järva stadsdelsområde är beläget i norra Stockholm och utgör stadens nordligaste stadsdelsområde. Området omfattar bland annat Akalla, Husby, Kista, Rinkeby och Tensta, samt stora rekreationsområden som Järva fältet och Hansta naturreservat. Stadsdelsområdet har en lång historia som sträcker sig flera tusen år tillbaka och rymmer både bostadsbebyggelse från 1960-talet och ett av Sveriges viktigaste teknikkuster kring Kista Science City.

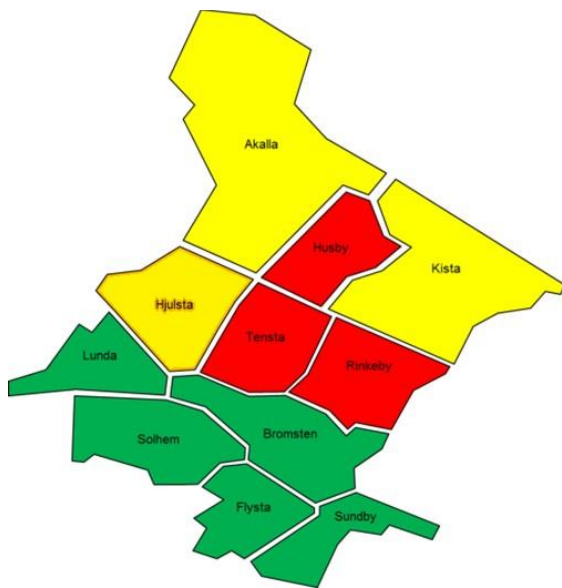
Vid utgången av 2024 hade Järva 95 220 invånare, vilket motsvarar en befolkningsökning på 2,8 procent – den största procentuella ökningen bland stadens stadsdelsområden. Ökningen beror främst på ett positivt födelsenetto på 535 personer, medan inflyttningsnettot var marginellt (+3 personer).

En fjärdedel av invånarna är under 20 år och 76 procent har utländsk bakgrund, vilket är den högsta andelen i staden. Järva har även stadens högsta öppna arbetslöshet (6,4 procent) och andel hushåll med ekonomiskt bistånd (4,6 procent), även om båda andelarna minskat något jämfört med föregående år (Källa: Stockholms stad, Befolkningsöversikt 2024).

Beskrivning av lokalpolisområdet

Geografiskt ansvarsområde

Järva stadsdelsområde omfattar Järva och Spånga, och lokalpolisområde Järva täcker samma geografiska område. Lokalpolisens arbete bedrivs i nära samverkan med stadsdelsförvaltningen och andra lokala aktörer för att främja trygghet och säkerhet. Genom samordnade insatser och lokal närvaro strävar polisen efter att snabbt kunna förebygga och hantera brott, samt öka den upplevda tryggheten bland invånarna.

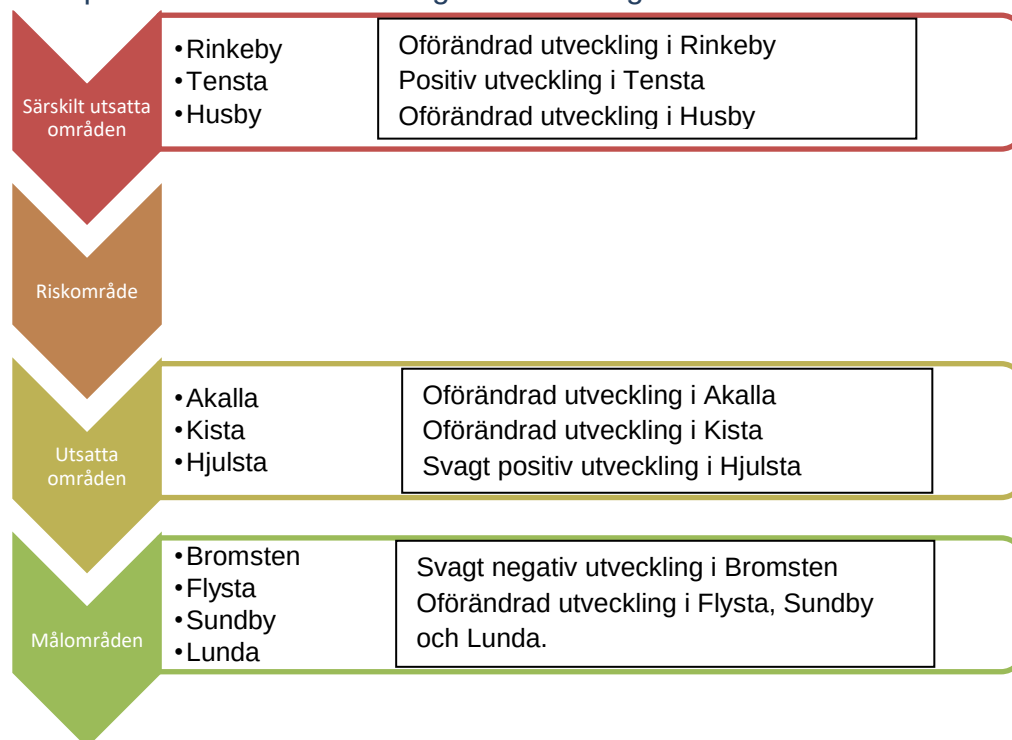
Kartan visar en uppdelning av områden i Järva med olika färgkodning som indikerar nivåer av utsatthet eller trygghet. Källa: Polisen 2025

Beskrivning av brottsligheten

Polismyndigheten publicerade i januari 2025 en uppdaterad lägesbild över utsatta områden. Enligt den nationella operativa avdelningens bedömning klassificeras Rinkeby/Tensta (inklusive Hjulsta) som ett särskilt utsatt område och Husby som ett annat särskilt utsatt område. Akalla och Kista definieras i samma rapport som målområden.

Lokalpolisområdet rapporterar Akalla, Kista, Husby, Hjulsta, Tensta och Rinkeby som separata områden. I den lokala bedömningen klassificeras Akalla, Kista och Hjulsta som utsatta områden, medan Tensta, Husby och Rinkeby bedöms som särskilt utsatta områden. Bedömningarna baseras på en samlad analys av brottslighet, otrygghet och kriminell påverkan i lokalsamhället.

Lokalpolisområdets bedömning av utvecklingen:

Källa, Polisens klassificering och bedömning av utvecklingen i respektive stadsdelsområde, 2025

Lokalpolisområdet arbetar systematiskt med att bedöma den kriminella påverkan i lokalsamhället. En central del av arbetet är att identifiera individer med koppling till den kriminella miljön inom ett geografiskt avgränsat område. För analysen används den så kallade cylindermodellen, som kategoriserar aktörer utifrån deras aktivitet och påverkan i boendemiljön:

- A-aktörer: Äldre kriminella med stark förankring i området
- B-aktörer: Kriminella aktörer som är verksamma i området
- C-aktörer: Utåtagerande aktörer som bidrar till otrygghet
- D-aktörer: Riskgruppen – barn och unga i riskzonen, ofta med normbrytande beteende

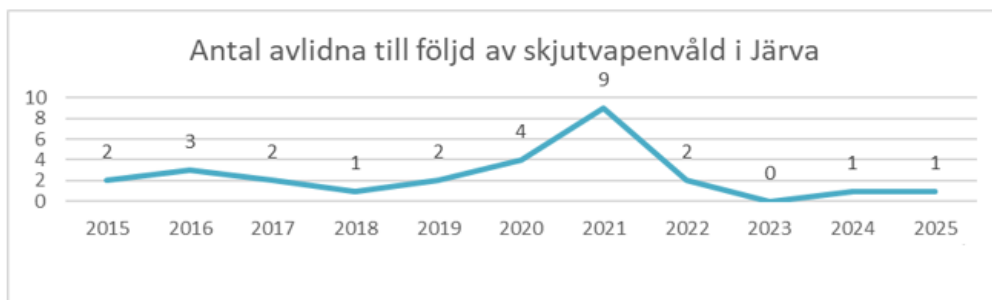
De kriminella aktörerna i Järva är främst löst sammansatta i nätverk som saknar tydliga hierarkier. A-aktörerna utgör en mindre grupp, medan ett större antal B- och C-aktörer samt utförare är aktiva i området. Barn i särskilt utsatta områden löper risk att rekryteras in i den kriminella miljön och betecknas nationellt som potentiella D-aktörer. Dessa individer hanteras som fokuspersoner inom lokalpolisområdet. Polisens bedömning är vidare att antalet D-aktörer är

ungefär oförändrat jämfört med föregående år. Samtidigt bedöms andelen D-aktörer kunna öka kommande år, då polisen under året har intensifierat arbetet med att identifiera unga personer i riskzon. Detta innebär att antalet registrerade D-aktörer kan komma att ge intryck av en ökning, även om den faktiska situationen i stort bedöms vara oförändrad.

Kombinationen av frånvaro av tydliga hierarkier inom de kriminella nätverken och förekomsten av lokala riskfaktorer gör barn och ungdomar särskilt utsatta för kriminalisering. Rekrytering riktas främst mot högstadieselever, men det förekommer även försök att nå mellanstadieselever. Rekrytering sker både i fysiska miljöer i anslutning till skolor och andra sociala mötesplatser. Under de senaste åren har rekrytering via digitala kanaler, såsom TikTok, Telegram och andra sociala medier där ungdomar vistas, blivit allt vanligare.

Skjutvapenvåldet

Skjutvapenvåld med dödligt utfall ligger fortsatt på en låg nivå sett över det senaste decenniet. Denna minskning ses som ett resultat av ett långsiktigt och intensivt samarbete mellan polis, kommun och civilsamhälle. Under första halvåret 2025 har en dödsskjutning rapporterats.

Källa: Polisens brottsstatistik 2025, uppdaterad 2025-11-25

Antalet avlidna till följd av skjutvapenvåld i Järva nådde sin kulmen år 2021. Sedan dess har polisen observerat en minskning, till en nivå som ligger under den tidigare nivån av dödligt våld i nätverksmiljöer före 2021. Denna nedgång ska dock inte tolkas som att konflikterna har upphört. Snarare bedöms utvecklingen vara ett resultat av polisens tydliga prioritering av problemet samt ett omfattande och proaktivt arbete i samverkan med andra aktörer för att motverka våld i kriminella nätverksmiljöer. Det är samtidigt viktigt att uppmärksamma att dessa nätverksmiljöer inte är isolerade till Järva. Nätverksmiljöerna har kopplingar nationellt och internationellt där individer i vissa fall kan röra sig utanför lokalpolisområdet i uppdrag att utföra våldsdåd.

Öppna drogscener

En öppen drogscen är en geografisk plats där bruk och försäljning av narkotika sker offentligt. Platsen upplevs som otrygg och skapar obehag för allmänheten. Den utgör en så kallad hot spot, det vill säga en plats med hög brottskoncentration, där förekomst av våld och skjutningar är högre än i omgivande områden. Den öppna drogscenen attraherar nya narkotikabrukare samt andra utsatta grupper, samtidigt som allmänheten undviker platsen och unga avråds från att vistas där. Platsen fungerar ofta som en informell zon med hög tolerans för avvikande beteenden.

Under 2025 har den positiva utvecklingen avseende öppna drogscener i Järva fortsatt. Ytterligare en plats har tagits bort från Samverkan Stockholmsregionens lista över prioriterade områden, vilket innebär att antalet identifierade öppna drogscener nu uppgår till tre. De kvarvarande platserna är fortfarande föremål för prioriterade insatser inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Polisen och Järva stadsdelsförvaltning samarbetar för att motverka narkotikarelaterad brottslighet och stärka tryggheten i dessa miljöer.

De platser som fortfarande bedöms utgöra öppna drogsccener är Kista centrum/busstorg och tunnelbanestation; Rinkeby centrum/Hällbybacken; samt Tenstagången/Tensta centrum.

Karta över öppna drogscener i lokalpolisområde Järva, 2025. Källa: Samverkan Stockholmsregionen (SSR).

Noterbart är att Sibeliusgången/Borgågatan i Husby/Akalla från och med 2025 inte längre klassas som en öppen drogscen, enligt den senaste kartläggningen från Samverkan Stockholmsregionen (källa: Länsstyrelsen i Stockholms län).

I Järvaområdet förekommer en högre grad av omfördelningseffekter än i andra lokalpolisområden i Stockholms län. Det innebär att platser som klassificeras som öppna drogsccener ofta förändras över tid, antingen genom att de avvecklas eller flyttas till nya geografiska lägen. Enligt polisen bedöms detta vara en deffekt av arbetet med vistelseförbud. Generellt är de öppna drogsccenerna i Järva även mindre till ytan jämfört med motsvarande platser i övriga delar av staden.

Digitaliseringen av narkotikahandeln har bidragit till att öppna drogscceners funktion och synlighet minskar över tid, då försäljning i allt större utsträckning sker via digitala plattformar. Trots detta finns fortfarande vissa platser där missbrukare tenderar att uppehålla sig, ofta med god tillgång till kollektivtrafik, offentliga toaletter, uppvärmda utrymmen samt närhet till civilsamhällets stödinsatser och välgörenhetsverksamheter riktade till målgruppen.

Under 2025 har polisen delvis överlåtit ansvaret för det långsiktiga trygghetsarbetet till andra lokala aktörer – såsom stadsdelsförvaltningen, civilsamhället, näringslivet och fastighetsägare – i enlighet med samverkansmodellen. Syftet är att skapa hållbara förutsättningar för ett trygghetsarbete där fler aktörer delar ansvaret.

Livskvalitetsbrott

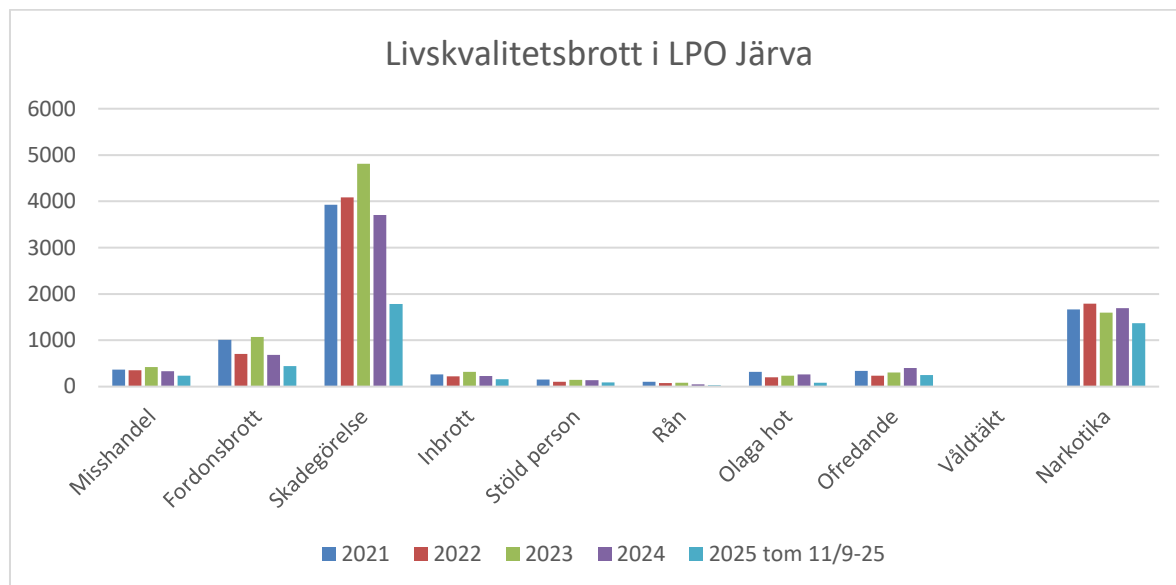
Livskvalitetsbrott är ett samlingsbegrepp för brott och ordningsstörningar som påverkar människors vardag och trygghet i deras närmiljö. Brotten är indelade i tio kategorier, där skadegörelse är den största och våldtäkt utomhus den minsta.

Enligt Länsstyrelsens regionala lägesbild för 2025 har antalet anmälda livskvalitetsbrott i lokalpolisområde Järva fortsatt att minska jämfört med tidigare år. Efter en tillfällig ökning under 2023 – främst av skadegörelse – visar statistiken för 2024 och 2025 en tydligt nedåtgående trend. Mellan 2024 och 2025 minskade samtliga tio brottskategorier inom livskvalitetsbrott, vilket stärker bilden av en positiv utveckling. Den långsiktiga trenden pekar mot fortsatt minskning och kan tolkas som en förbättrad upplevd trygghet i området.

Livskvalitetsbrott omfattar cirka 100 brottskoder och syftar till att synliggöra brott som påverkar människors livskvalitet i vardagen. Med närmare 100 000 invånare hade Järva totalt 8 993 anmälda livskvalitetsbrott per 100 000 invånare under 2023. Motsvarande siffra för Stockholms stad var 13 690 per

100 000 invånare. Om skadegörelse exkluderas, kvarstår 4 182 livskvalitetsbrott per 100 000 invånare i Järva, jämfört med 5 040 i Stockholms stad. Narkotikabrott utgör närmare 40 procent av de anmälda livskvalitetsbrotten i Järva. Dessa brott är inte självrapporterade utan speglar i hög grad polisens riktade insatser mot narkotikahandel, vilket innebär att statistiken kan påverkas av lokal resursfördelning och operativa prioriteringar.

Polisanmälda livskvalitetsbrott

Antal anmälningar av livskvalitetsbrott i lokalpolisområde Järva, uppdelat på brottskategori, Källa: Polisen 2025

Medborgarnas upplevelser av ordningsstörningar

Data från Tyck-till ger en ögonblicksbild av hur stockholmarna upplever sin närmiljö och kan användas som underlag för en lägesbild av den offentliga miljön i ett visst område. Informationen ger dock inte en fullständig bild, eftersom den bygger på användarnas anmälningsgrad och därför inte är helt tillförlitlig.

Den vanligaste anmälningsorsaken för ordningsstörningar är höga ljud eller störande musik, ofta koncentrerade till specifika platser. Inom stadsdelsområdet kommer flest anmälningar om ordningsstörningar från Rinkeby (tennisbana) och Kista torg. Ärendena är jämnt fördelade över året, med en något högre frekvens under sommaren, vilket varit en återkommande trend de senaste fyra åren.

När det gäller ordningsstörningar kopplade till narkotika/droganvändning är anmälningsgraden inom stadsdelsområdet lägre än genomsnittet för staden.

Dessa anmälningar är inte centrerade till något specifikt område, men flest ärenden kommer från Bromsten och Rinkeby. Även här är anmälningarna jämnt fördelade över året med en liten ökning under sommaren.

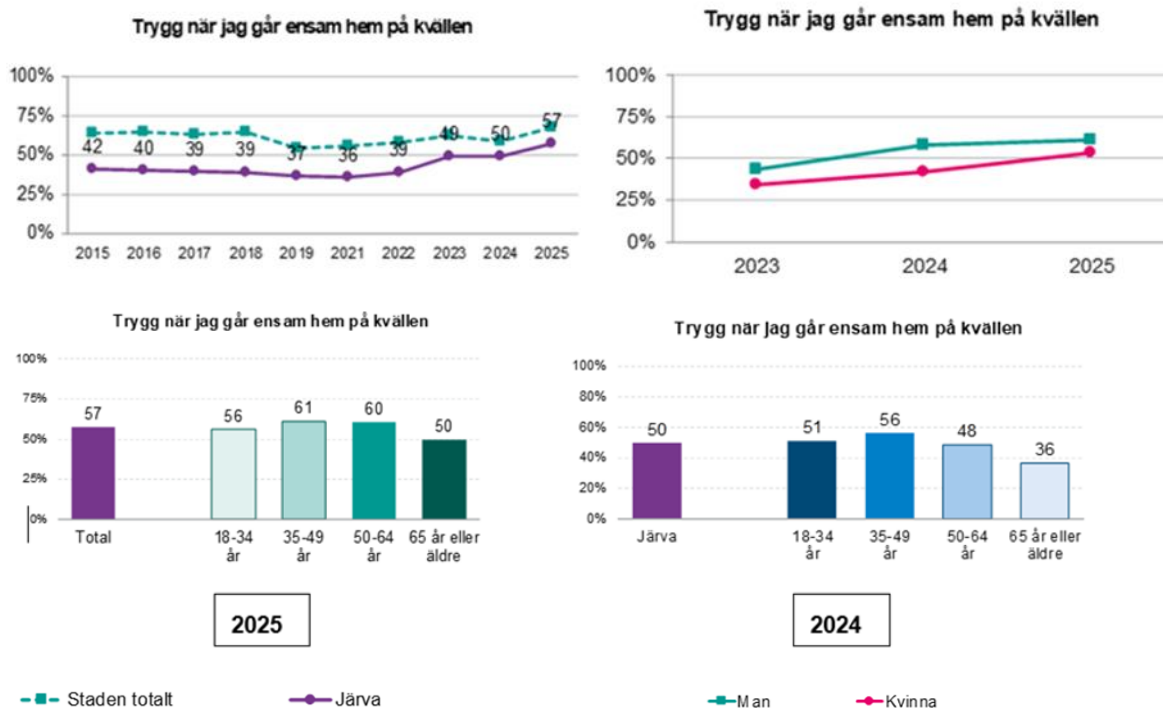
För att komplettera bilden av boendemiljön arbetar fastighetsägare i Järva med en kundundersökning. Undersökningen samlar in NKI-resultat (nöjdhetsindex) per fastighetsägare och ger underlag för hur boende upplever sin boendemiljö. Under 2025 har Fastighetsägarna i Järva arbetat systematiskt med insamlingen av dessa data. Från och med nästa år kommer även antalet svarande att redovisas för att ge en tydligare bild av svarsfrekvensen. Årets resultat bearbetas under 2026 för att ta fram så rättvisande värden som möjligt.

Beskrivning av tryggheten

Trygghetsupplevelsen i Järva har överlag förbättrats under de senaste tre åren, vilket framgår av både stadens medborgarundersökning och polisens regionala trygghetsmätning. Samtidigt är andelen invånare som upplever det tryggt att bo i sin stadsdel relativt stabil över tid. Enligt polisens regionala trygghetsmätning har andelen som anser att deras stadsdel är trygg att bo i minskat något, från 62 procent år 2024 till 60 procent år 2025. För staden som helhet uppgår motsvarande andel till 82 procent.

Medborgarundersökningen visar dock på en fortsatt positiv utveckling i Järva. År 2025 uppger 57 procent av invånarna att de känner sig trygga när de går ensamma hem på kvällen, jämfört med 50 procent året innan. Motsvarande andel för hela Stockholms stad är 67 procent. Det bör noteras att svarsfrekvensen i medborgarundersökningen uppgår till 29 procent (259 av 900 tillfrågade), vilket innebär att resultaten bör tolkas med viss försiktighet.

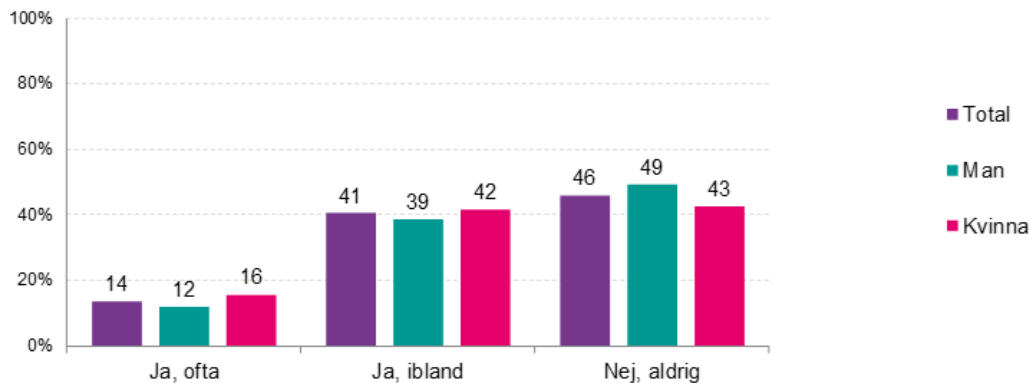
Den största ökningen i upplevd trygghet ses bland personer 65 år och äldre, där andelen som känner sig trygga när de går hem ensamma på kvällen har ökat från 36 procent år 2024 till 50 procent år 2025. Även åldersgruppen 50–64 år uppvisar en tydlig förbättring, från 48 till 60 procent. Kvinnor rapporterar generellt en ökad trygghetskänsla jämfört med föregående år, även om deras upplevda trygghet fortsatt ligger på en lägre nivå än männens. Denna utveckling kan delvis kopplas till riktade trygghetsinsatser för kvinnor och flickor. Sammantaget pekar resultaten på en fortsatt positiv utveckling, men trygghetsupplevelsen är inte entydig och skiljer sig åt mellan både kön, ålder och geografiska delområden.

Under året har stadsdelsnämnden, i samverkan med polisen, Fastighetsägare i Järva, väktarbolag, transportbolag och andra förvaltningar, fortsatt att arbeta utifrån en operativ, veckovis lägesbild. Genom löpande informationsdelning skapas en gemensam kunskapsbas för att kunna rikta resurser dit de gör störst nytta och för att identifiera behov av samordnade insatser. Arbetssättet har även bidragit till kortare kontaktvägar och ett mer effektivt samarbete mellan berörda aktörer.

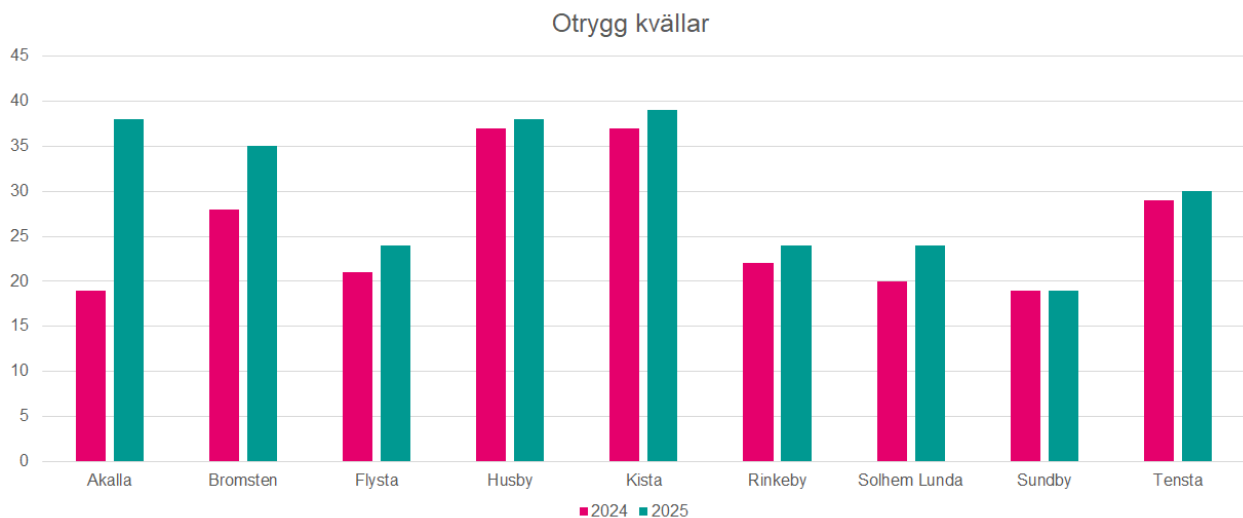
Trots den övergripande positiva utvecklingen kvarstår betydande skillnader i den upplevda tryggheten mellan olika stadsdelsområden i Stockholms stad. Invånare på Kungsholmen, Södermalm, i Norra innerstaden samt i Bromma uppger generellt den lägsta graden av otrygghet, medan andelen personer som upplever otrygghet är som högst i Järva, Hässelby-Vällingby och Skärholmen. Enligt Länsstyrelsens jämförelser placerar sig Järva fortsatt bland de stadsdelsområden i staden med högst upplevd otrygghet, trots den positiva utveckling som kan noteras över tid.

Trygghetsmätningarna visar även att upplevelsen av otrygghet på kvällstid varierar mellan olika befolkningsgrupper. Kvinnor uppger generellt högre nivåer av otrygghet än män. Vissa invånare uppger att de helt avstår från att vistas på torg, i parker eller på gångvägar i sin stadsdel på grund av otrygghet. Variationer förekommer även mellan olika delområden i stadsdelen.

Svar på frågan "Händer det att du avstår från att gå ut på torg, parker eller gångvägar i din stadsdel för att det känns otryggt?". Källa: Medborgarundersökningen 2025, stadsdelsrapport Järva.

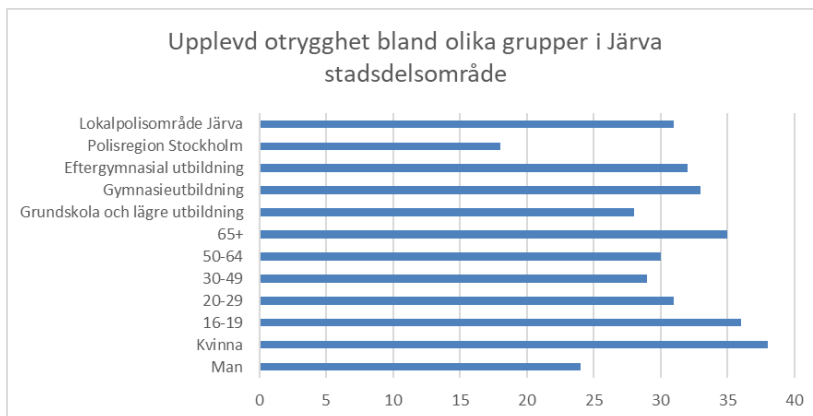
Den regionala trygghetsundersökningen visar att upplevelsen av otrygghet har ökat tydligt i Akalla mellan 2024 och 2025. Även i Bromsten samt Solhem–Lunda noteras en viss ökning. I Kista, Rinkeby, Tensta och Husby är förändringarna mindre, medan Sundby uppvisar stabila nivåer med fortsatt låg andel invånare som upplever otrygghet.

Källa: Trygghetsundersökning i region Stockholm 2025, Polisen.

Upplevd otrygghet i olika åldersgrupper

Enligt Polisens trygghetsmätning 2025 visar diagrammet den upplevda otryggheten bland olika grupper i Järva stadsdelsområde. Kvinnor upplever högst grad av otrygghet, följt av ungdomar i åldern 16–19 år och personer över 65 år. Män och invånare i polisregion Stockholm rapporterar generellt sett lägre upplevelser av otrygghet jämfört med andra grupper.

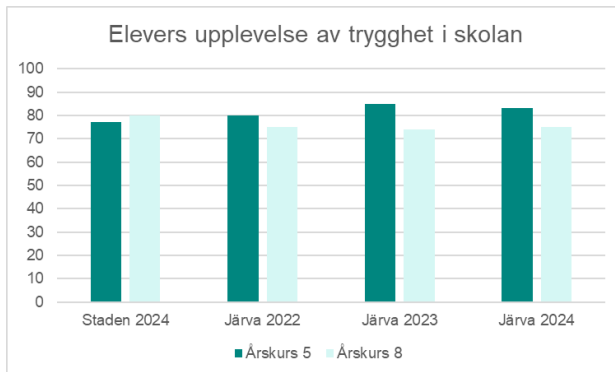
Källa: Polisens trygghetsmätning 2025

När det gäller utbildningsnivå rapporterar personer med gymnasial utbildning högre grad av otrygghet än både personer med eftergymnasial utbildning och de med grundskola eller lägre utbildning. Bland åldersgrupperna upplever personer i åldern 20–29 år relativt hög otrygghet, medan personer i åldern 30–49 år rapporterar något lägre nivåer. Gruppen 50–64 år ligger högre än 30–49-åringarna men lägre än de över 65 år. Sammantaget visar resultaten att den upplevda tryggheten varierar tydligt beroende på kön, ålder, utbildningsnivå och geografisk tillhörighet.

Trots de positiva förbättringar som skett under året kvarstår skillnader i trygghetsupplevelsen mellan yngre och äldre invånare. Personer i åldrarna 18–34 år samt 65 år och äldre uppger fortsatt, trots ökad trygghetsupplevelse, en högre grad av otrygghet när de går hem ensamma på kvällen jämfört med övriga åldersgrupper. Detta visar på behovet av ett fortsatt målgruppsanpassat trygghetsarbete med särskilt fokus på de grupper där otryggheten kvarstår eller ökar.

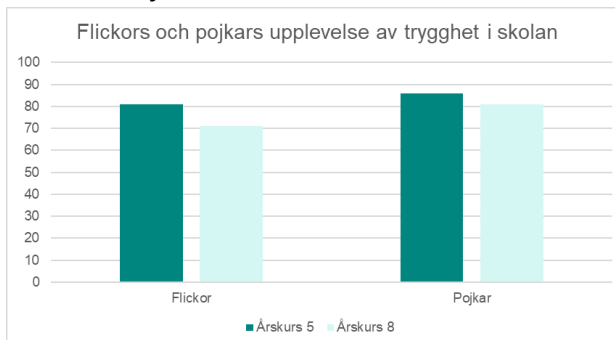
Trygghet och resultat i skolan

Den senaste skolenkäten från 2022-2024 visar en svagt försämrad utveckling gällande tryggheten för elever i årskurs 5 (från 85 % ner till 83 % senaste året). För elever i årskurs 8 har den upplevda tryggheten ökat svagt (från 74 % till 75 % senaste året).

Andel elever på kommunala skolor i Järva stadsdelsområde som instämmer med påståendet "Jag känner mig trygg i skolan". Källa: Skolenkäten 2022-2024.

Går man in på hur flickor och pojkar upplever tryggheten syns en markant skillnad mellan könen. I årskurs 5 svarar 81 % av flickorna jämfört med 86 % av pojkarna att de upplever sig trygga. Skillnaden ökar till årskurs 8 då 71 % av flickorna jämfört med 81 % av pojkarna svarar att de upplever sig trygga i skolan. Detta kan kopplas till de skillnader som vuxna kvinnor och män upplever i stadsdelsområdet. Skillnaden mellan könsens olika upplevelse av trygghet verkar börja redan i skolålder och fortsätta till vuxenlivet.

Andel elever på kommunala skolor i Järva stadsdelsområde som instämmer med påståendet "Jag känner mig trygg i skolan". Källa: Skolenkäten 2024.

Prioriterade samverkansområden

I den övergripande samverkansöverenskommelsen finns fem stadsövergripande prioriterade utmaningar utpekade där samverkan är särskilt påkallad på såväl lokal som central nivå. Med utgångspunkt i den lokala lägesbilden prioriteras efter en gemensam analys inom vilka områden gemensamma åtgärder ska ske. För respektive samverkansområde ska hänsyn tas till den tillgängliga lokala resursen samt vilka av stadens övergripande verksamheter och polisens regionala verksamheter som kan tas i anspråk.

- Unga i riskzon för destruktivt beteende

- Otrygga och brottsutsatta platser
- Systemhotande brottslighet
- Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer (Motsvarande *Våld i nära relation* i den lokala samverkansöverenskommelsen)
- Kriminella miljöer och livsstilar

Unga i riskzon för destruktivt beteende

Beskrivning av området:

För att förebygga eller komma tillrätta med kriminalitet, missbruk, psykisk ohälsa, våldsbejakande extremism och andra destruktiva beteenden hos barn och unga krävs ett systematiskt och långsiktigt förebyggande arbete. Viktiga skyddsfaktorer är trygga uppväxtförhållanden, välfungerande skolgång och meningsfull fritid. Arbetet för att stärka dessa skyddsfaktorer kring barn och unga behöver prioriteras. Samverkan runt barn och unga som begår brott eller riskerar att begå brott är avgörande och kan ske såväl på grupp- som individnivå. Tidiga insatser är ofta effektiva för både individ och samhälle.

☒ Behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken "Kommentar" nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Kommentar:

Barn och unga i Järva påverkas av individuella riskfaktorer, familj och uppväxtmiljö, samt av förskola/skola och samhället de lever i. Trots riskfaktorer på olika nivåer syns en positiv utveckling genom ökad samverkan, tidiga insatser och fler trygga sammanhang på fritiden.

Särskilt sårbara grupper som uppmärksammas under 2025 är barn till vårdnadshavare med ekonomiska svårigheter samt barn med olika former av funktionsnedsättningar. Erfarenheter från polis och socialtjänst visar att flickor i allt större utsträckning tar en aktiv roll inom de kriminella nätverken. Andra uppmärksammade trender är förekomsten av digitalt sexuellt våld, samt slagsmål mellan grupperingar av tjejer, som eskalerat efter ryktesspridningar på sociala medier. Överlag uppger verksamheter som möter barn och unga att det kan vara svårt att hålla koll på vad ungdomarna gör eftersom de rör sig mer mellan stadsdelsområdena jämfört med tidigare.

Polisen bedömer att kriminella nätverk rekryterar/insocialiserar barn och unga främst via sociala medier och spelplattformar. Detta skiljer sig från tidigare då rekryteringen framförallt förekom i den fysiska miljön. Rekryteringen omfattar,

som redan tidigare känt, även yngre barn. Erfarenheter från socialtjänst och polis visar dessutom att barn, som tidigare inte varit kända av polis eller socialtjänst, misstänks för grova brott i högre utsträckning än tidigare.

Antalet orosanmälningar har ökat sedan 2024. Under perioden 1 januari till och med 30 september 2025 har totalt 1 443 orosanmälningar rör barn i åldersgruppen 0–12 år, varav 670 avser flickor och 773 avser pojkar. För ungdomar i åldersgruppen 13–20 år har 1 070 orosanmälningar inkommit, där 482 avser flickor och 588 avser pojkar. En markant ökning av orosanmälningar har vidare noterats efter sommaren jämfört med motsvarande period tidigare år. I september 2025 inkom totalt 355 orosanmälningar för åldersgruppen 0–20 år, vilket kan jämföras med 295 anmälningar i september 2024. Statistiken visar även att antalet inledda ärenden har ökat, samtidigt som andelen akuta orosanmälningar är högre än tidigare.

Enligt Stockholmsenkäten (2024) har andelen elever som uppger att de använt narkotika minskat över tid, och i Järva är andelen lägre jämfört med Stockholms stad i stort. Däremot har andelen pojkar som uppger att de satsat pengar på spel ökat över tid, och en hög andel av dem som spelar rapporterar problem med sitt spelande. Bland elever i årskurs 9 i Järva som uppger att de spelat om pengar är cirka 50 procent i riskzonen för problematiskt spelande. Detta gäller både flickor och pojkar, även om betydligt fler pojkar uppger att de spelat om pengar. Riskerna med spel om pengar bland unga inkluderar bland annat avvikande beteenden, kriminalitet och försämrade skolresultat (CAN, 2025).

Andelen flickor i Järva som deltar i ledarledda fritidsaktiviteter har minskat över tid och ligger lägre än genomsnittet för Stockholms stad. I årskurs 9 uppger 44 procent av flickorna i Järva att de deltar i en ledarledd fritidsaktivitet, jämfört med 59 procent bland flickor i staden. Pojkar i årskurs 9 i Järva deltar i lika stor utsträckning som pojkar i staden, med 69 procent (Stockholmsenkäten, 2024). Samtidigt har Järva en hög andel unga som besöker fritids- och ungdomsgårdar. En positiv förändring är att fler flickor nu besöker dessa verksamheter, och drygt 4 av 10 besökare är tjejer. Fritidsverksamheten har även utökat lovaktiviteter i samverkan med andra förvaltningar och civilsamhället. Överlag rapporterar aktörer i området att sommaren i Järva har varit ovanligt lugn och positiv.

Bland elever i årskurs nio inom Järva stadsdelsområde har 80,9 procent behörighet till ett yrkesprogram på gymnasiet. Motsvarande genomsnitt för

Stockholms stad är 87,3 procent. För 2025 placerar sig Järva på plats 9 av 11, vilket är en försämring jämfört med 2024, då området låg på plats 8.

Stadsdelsområde	Andel behöriga elever, åk 9, vårterminen 2025
Totalt	87,3
Bromma SDF	92,2
Enskede-Årsta-Vantör SDF	82,3
Farsta SDF	85,1
Hägersten-Älvsjö SDF	86,9
Hässelby-Vällingby SDF	79,2
Järva SDF	80,9
Kungsholmen SDF	93,4
Norra Innerstaden SDF	93,7
Skarpnäck SDF	87,3
Skärholmen SDF	75,7
Södermalm SDF	91,1

Andel elever i årskurs nio på kommunala skolor som var behöriga till ett yrkesprogram vårterminen 2025 per stadsdelsområde i Stockholms stad. Källa: Utbildningsförvaltningen, Stockholms stad.

Andel behöriga elever Järva SDF, åk 9, över tid					
	2021	2022	2023	2024	2025
Järva SDF	86,5	84,4	84,5	82,7	80,9

Andel elever som avslutat årskurs 9 på kommunala skolor i Järva stadsdelsområde som var behöriga till ett yrkesprogram vårterminen 2021 – 2025. Källa: Utbildningsförvaltningen, Stockholms stad.

I Järva samverkar kommunala grundskolor, polis, socialtjänst och fritidsverksamhet genom fem områdesbaserade forum (Akalla/Husby, Kista, Rinkeby, Spånga och Tensta/Hjulsta), så kallad navsamverkan. Sedan 2024 har även ett nav för fristående skolor inrättats för att ge likvärdigt stöd till barn och unga i området. Under våren 2025 deltog två förskolerektorer i Tensta/Hjulsta-navet som pilotprojekt för att stärka tidiga insatser för barn 1–6 år.

Syftet med navsamverkan är att säkerställa att barn i riskzon för ogynnsam utveckling, inklusive destruktiva beteenden, får rätt stöd i rätt tid. Samverkansaktörerna ska även genomföra fler främjande och förebyggande

sociala insatser, baserade på aktuella och lokalt förankrade lägesbilder. Arbetet bedrivs i enlighet med Stockholms stads strategi 2023–2026, med målet att förebygga att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Navsamverkan bedöms vara väl integrerad både i myndigheternas ordinarie verksamheter och i samverkansorganisationens uppdrag och prioriteringar. Samtidigt lyfter aktörerna behovet av tydligare samordning kring insatser på individnivå.

Under året har åtgärder vidtagits för att stärka skyddsfaktorer och minska riskfaktorer för barn och unga i riskzon för destruktivt beteende samt stärka samverkan mellan relevanta aktörer. Exempel på insatser är att:

- Polisen och föräldrarådgivare har föreläst på samtliga föräldramöten för vårdnadshavare som har barn i åk 4, med syfte att öka kunskapen om rekrytering i digitala miljöer.
- Polisen har haft löpande avstämning med socialtjänsten angående inkomna orosanmälningar och kring barn som förekommer i polisutredningar.
- Områdespolisen, fältgruppen och föräldrarådgivningen har haft utsedda kontaktpersoner gentemot samtliga grundskolor i Järva.
- Polisen har haft regelbundna avstämningar med skolorna och vid särskilda situationer. Exempelvis har skolorna kontaktat respektive kontaktpolis vid oro eller incidenter som rör vissa barn. I vissa fall har detta lett till föräldrasamtal med polisiär närvaro och/eller stöd från föräldrarådgivare.
- Naven i Järva grundskoleområde har genomfört dialogmöten med teman baserade på den lokala lägesbilden, i samverkan med civilsamhället, riktade till föräldrar till grundskoleelever. Syftet var att stärka föräldrarnas tilltro till myndigheter samt stödja dem i deras föräldraroll. Skolorna i Spånganavet har dessutom samverkat kring föräldramöten för förskoleklass, åk 4 och åk 7, där föräldrarådgivningen genomförde insatsen "Tre bästa råden".
- Arbetet med tidiga samordnade insatser (TSI) har fortsatt. Beslut har tagits att arbeta utifrån Kronobarnsmodellen, som syftar till att ge tidiga insatser både utifrån ålder och problemskalation. Modellen bygger på nära samverkan mellan berörda aktörer för att skapa en helhetssyn på barnets livssituation och behovet av stöd och hjälp. Ett stort fokus ligger på att skapa ett gemensamt språk som underlättar för barnet och dess vårdnadshavare i mötet med myndigheter.

- Samverkan mellan förskolan och föräldrarådgivningen har stärkts genom en gemensam handlingsplan, med syfte att tidigt ge stöd utifrån barnets och vårdnadshavarnas behov.
- Det våldsförebyggande arbetet har fortsatt och stärkts genom metoderna MVP skola, MVP föräldraträffar och MVP fritid. Organisationen MÄN har lanserat en ny före- och eftermätning för MVP på högstadiet, vilket möjliggör att mäta effekter utifrån elevernas förmåga att agera före, under och efter våldssituationer.
- Arbetet med metoden ANDTS-coach har fortsatt och utvecklats under 2025. Metoden, som är en drog- och brottsförebyggande strategi, syftar till att öka kunskapen och stärka det systematiska och långsiktiga arbetet i ordinarie verksamheter som möter barn och unga. Under 2025 har två utbildningar genomförts för personal inom socialtjänst, skola, fritid och föreningsliv med flera. De utbildade coacherna erbjuds uppföljningsträffar fyra gånger per år för kunskapspåfyllning och erfarenhetsutbyte.
- En gemensam rutin för tidig upptäckt gällande ANDTS har tagits fram i samverkan mellan socialtjänst, skola, fritid och polis.
- Arbetet med ESF-projektet *Aktiv fritid Järva* har fortsatt enligt plan. En aktiv fritid, där barn kan delta i strukturerade och vuxenledda aktiviteter, är en viktig social skyddsfaktor som främjar både hälsa och skolgång.

Resultat av arbetet

- ✓ Fler vårdnadshavare har tagit del av kunskapshöjande insatser och dialog genom föräldramöten och dialogmöten, jämfört med 2024.
- ✓ Ökade kunskaper bland yrkesverksamma om ANDTS och vad det finns för hjälp och stöd att tillgå. Totalt har 120 ANDTS-coacher utbildats sedan starten 2024. Nätverket för kunskapspåfyllning och erfarenhetsutbyte har träffats fyra gånger under 2025. Majoriteten av de kommunala grundskolorna, flertalet fristående skolor och fritidsverksamheter har minst två utbildade ANDTS-coacher per verksamhet.
- ✓ Fler barn och vårdnadshavare har tagit del av insatser genom första linjens socialtjänst.
- ✓ Samarbetsytan *Samverkan i Järva* har uppdaterats med aktuell kunskapsöversikt kring tidiga tecken på insocialisering av yngre barn i den kriminella miljön, risk- och skyddsfaktorer för ogynnsam utveckling inklusive normbrytande beteende, samt stödmaterial och verktyg för det förebyggande arbetet.

- ✓ Deltagandet har ökat, med cirka 300 barn som deltar i strukturerade och vuxenledda aktiviteter inom ESF-projektet Aktiv Fritid Järva, finansierat av Europeiska socialfonden.

Prioriterade utvecklingsområden

- Fortsätta utvecklingen av tidigt samordnade insatser (TSI) enligt Kronobarnsmodellen.
- Utveckla samordningen och arbetssätten kring individärenden utifrån evidensbaserade eller beprövade metoder, med fokus på barn i riskzonen för destruktiva beteenden.
- Utveckla det gemensamma vålds- och brottsförebyggande arbetet för barn, unga, vårdnadshavare och andra viktiga vuxna. Arbetet ska omfatta både universella och selektiva insatser, riktade till särskilt sårbara grupper.
- Utveckla formerna för dialogmöten för att öka deltagandet bland föräldrar till elever i grundskolan.
- Fortsätta stärka och utveckla den tvärprofessionella samverkan mellan skola, första linjens socialtjänst och fritidsverksamheten i det våldsförebyggande arbetet.

Otrygga och brottsutsatta platser

Beskrivning av området:

Platser som uppvisar problematik med exempelvis öppen narkotikahandel, ordningsstörningar, olovliga bosättningar, skadegörelse och omfattande nedskräpning kräver i hög grad gemensamma insatser från flera samhällsaktörer för att problemen ska kunna åtgärdas. Om ett område har platser med hög brottslighet och otrygghet kan det leda till en negativ spiral då invånare och besökare undviker platsen. Otrygga och brottsutsatta platser löper risk att förlora service och näringsliv samt att kriminell närvaro skapar en arena för nyrekrytering. Det finns även risk att både förtroendet för samhället och den kollektiva förmågan minskar.

☒ Finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken "Kommentar" nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Kommentar:

Platssamverkan bedrivs i stadsdelsområdets tre särskilt utsatta områden Rinkeby, Tensta och Husby genom regelbundna möten då

stadsdelsförvaltningen bjuder in relevanta aktörer från stadsdelsområdets verksamheter samt polisen, Trafikkontoret, Exploateringskontoret, Stadsbyggnadskontoret, berörda fastighetsägare, Fastighetsägare i Järva, Socialförvaltningen, Idrottsförvaltningen, Kulturförvaltningen och civilsamhälle. Arbetet bygger på stadens modell och förvaltningens process, i samverkan med polisen och med fokus på att motverka öppna drogsener. Platser med mindre omfattande problematik hanteras som särskilda insatser, där berörda parter genomför åtgärder kopplade till platsen.

Inom platssamverkan har Tensta varit ett särskilt prioriterat område, där involverade parter tillsammans genomfört insatser med fokus på både situationsbaserad och social prevention. Övriga insatser inom samtliga platssamverkansforum har bland annat omfattat förbättrad belysning, markarbeten, fasadrenoveringar och åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten. Som en del av platssamverkan i Rinkeby arbetar en separat arbetsgrupp med den återkommande problematiken med olovlig andrahandsförsäljning i syfte att göra centrummiljöerna tryggare samt minska den olovliga andrahandsförsäljningen av diverse husgeråd, kläder och andrahandsvaror. Arbetsgruppen består av med polis, fastighetsägare, SVOA och Trafikkontoret. Det är ett pågående arbete som samverkansgruppen följer.

Stadsdelsnämnden genomför trygghetsvandringar i samverkan med polis och Fastighetsägare i Järva. Syftet med trygghetsvandringar är att möjliggöra medborgardialog för att utveckla platser så att de blir tryggare genom att notera brister i utemiljöerna och genomföra förbättringar. Vandringarna annonseras externt och aktörer som bjuds in att delta är trafikkontoret, fastighetsägare, övriga funktioner inom stadsdelsförvaltningen, stadsdelsnämndens funktionshindersråd och pensionärsråd samt det lokala näringslivet och övriga civilsamhället och allmänheten. Trygghetsvandringarna är öppna för alla, men de som deltar är ofta vuxna, vilket gör att inventeringarna inte speglar alla innevanors perspektiv. Detta har gjort att arbetet med trygghetsvandringar har utvecklats och under året har en metod med virtuella trygghetsvandringar testats mot förskolor. För att öka deltagandet och bredden på målgrupper som deltar har inbjudningar även särskilt skickats till skolor och föreningar i området samt förvaltningens verksamheter inom äldreomsorg, personer med funktionsnedsättningar och fritid. Inbjudningar har även särskilt skickats till förvaltningens pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor. En viktig del av syftet med trygghetsvandringar är även att identifiera potentiella trygghetsinvesteringar som stadsdelsförvaltningen kan göra för att förbättra tryggheten i utemiljöer. Flera av de projekt som stadsdelsnämnden har sökt och

beviljats trygghetsmedel för 2025 baseras på underlag från trygghetsvandringar.

I Järva arbetar flera verksamheter aktivt med tillfälliga etableringar för att göra det offentliga rummet mer levande och inbjudande. Under sommaren 2025 genomförde stadsdelsförvaltningen tillsammans med bland annat civilsamhället platsaktiveringen "Sommar i Järva", ett initiativ med aktiviteter som syftade till att öka tryggheten och skapa liv i stadsmiljön. Aktiviteterna ägde rum i Husby, Rinkeby, Tensta och Spånga. Inom stadsdelsområdet har Trafikkontorets projekt Levande Stockholm etablerat flera vinter- och sommarplatser som syftar till att begränsa trafiken samt förstärka vistelsevärden genom möbler, konst och förutsättningar för evenemang. Under sommaren 2025 etablerades Sommartorg på flera platser i Järva: Akalla torg, Husby torg, Kista torg, Södra Rinkebygången och Tenstagången. Under vintern kommer Trafikkontoret etablera ett Vintertorg på Tenstagången vilket bland annat innebär extra sittplatser, vinterväxter och utökad belysning.

Föregående år genomfördes områdesbaserade dialoger i syfte att fånga upp vad invånare i berörd stadsdel tycker om eller anser vara attraktivt och positivt i stadsdelsområdet samt vad de har för tankar om utveckling av platserna och insatser i stadsdelsområdet kopplat till i första hand stadsmiljö och det offentliga rummet. Som en förlängning av arbetet har Järva stadsdelsförvaltning under året tillsammans med stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret och trafikkontoret regelbunden närvaro på torgen, ungefär en gång i månaden i bland annat Husby, Tensta och Rinkeby. Syftet är att informera om pågående stadsutvecklingsprojekt och möta boende i deras vardagsmiljöer. Ett gemensamt arbete för att nå fler medborgare i Järva har påbörjats under året inom samverkansgruppen. Kommunikationen samordnas av stadsdelsförvaltningen och ska möjliggöra att fler medborgare får kunskap om trygghetsarbetet som bedrivs i stadsdelsområdet.

Resultat av arbetet

- ✓ Den upplevda tryggheten ökar generellt något på offentliga platser. Olika målgrupper har dock olika upplevelser. Kvinnor upplever större otrygghet än män, men har ökat sedan föregående år. Även tonåringar och äldre personer upplever sig mer otrygga än genomsnittet, men även dessa målgrupper har ökat sedan föregående år.
- ✓ Det prioriterade arbete som pågått i Tensta under 2024 och 2025 visar en positiv förändring.

- ✓ Arbetet inom platssamverkan leder till förändringar i områdena i form av större och mindre åtgärder så som fasadupprustningar, ökad belysning, uppdatering av skyltar och markarbeten.
- ✓ Under våren har fem trygghetsvandringar genomförts och under hösten har sex trygghetsvandringar ägt rum. Till följd av förstärkta informationsaktiviteter mot allmänheten har en avsevärt högre andel invånare deltagit under året.
- ✓ Under året har, utöver de ordinarie vandringarna under våren, två virtuella trygghetsvandringar genomförts med förskolor, en trygghetsvandring riktad mot Kista företagarsområde samt en riktad trygghetsvandring för pensionärs- och funktionshinderrådet. Tack vare de nya metoderna för trygghetsvandringar har fler kunnat delta, vilket bidrar till en bredare delaktighet.
- ✓ Förvaltningen har möjliggjort för olika verksamheter som t.ex. fritidsgårdarna, vård- och omsorgsboenden samt bostäder med särskild service att genomföra trygghetsvandringar på egen hand utifrån en färdigbestämd rutt och att dela resultatet med förvaltningen.
- ✓ Utifrån arbetat med den veckovisa operativa lägesbilden har särskilda trygghetsinsatser i mindre forum med involverade aktörer startats för att tidigt fånga upp och samverka kring särskilda platser och särskild problematik. Det har innefattat bland annat den olovliga försäljningen av andrahandsvaror i Rinkeby samt otryggheten på Kista torg med omnejd. Arbetet är långsiktigt och fortlöper.
- ✓ Stadsdelsförvaltningen har tillsammans med trafikkontoret och lokalpolisområdet diskuterat otrygga platser. Flera av de projekt som stadsdelsnämnden har sökt och beviljats trygghetsmedel för under 2025 baseras på underlag från genomförda trygghetsvandringar. Bland dessa finns konstutsmyckningar i tre gångtunnlar i Rinkeby och Tensta samt insatser i samband med upprustningen av Nidarosparken i Husby, som genomförs av feriearbetande ungdomar. Vidare planeras motionsspår som knyter samman Tensta, Hjulsta och Rinkeby (2025–2026), en upprustning av Gullingeparken i Tensta (2025–2026) samt belysningsinsatser i Svandammsparken i Spånga.
- ✓ Platsaktivering i form av sommar-och vintertorg av Trafikkontoret och satsningen Sommar i Järva har bidragit med att skapa trygghet och liv i stadsmiljön.
- ✓ Hyresgästmätningar ger en kompletterande bild till redan existerande undersökningar men som har generellt låg svarsfrekvens.

Prioritering och åtgärder 2026

- Platssamverkan fortsätter att koncentreras till de särskilt utsatta områdena Rinkeby, Tensta och Husby.
- Tensta förblir ett prioriterat område, med särskilt fokus på att motverka den öppna drogsceenen. Samtidigt ska flexibilitet finnas för att kunna omfördela resurser till andra områden inom Järva vid behov.
- Samverkansgruppen behåller sitt fokus på att möjliggöra invånarnas delaktighet genom trygghetsvandringar.
- Barn, kvinnor, äldre och personer med funktionsnedsättning är fortsatt prioriterade målgrupper i arbetet med att samla in synpunkter och behov i stadsdelsområdet.
- Kommunikationen kring trygghetsarbetet intensifieras under 2026 för att nå fler invånare och aktörer.
- Trafikkontoret kommer att anlägga ett vintertorg vid Tenstagången för att öka användningen av platsen under vinterhalvåret.
- Platsaktivering är en viktig del av trygghetsskapande arbete och kommer att förstärkas ytterligare under 2026.
- Trygghetsinvesteringar, såsom utveckling av motionsspåret och upprustning av Gullingeparken, är särskilda fokusområden under året.
- Dialoger och projekt med målet att stärka tryggheten och delaktigheten i Järva fortsätter att genomföras i bred samverkan.
- Strukturerad samverkan med det lokala näringslivet utvecklas vidare. Förvaltningen och polisen ser en fördjupad dialog med näringslivet som en viktig komponent i trygghetsarbetet på särskilt utsatta platser.

Systemhotande brottslighet

Beskrivning av området:

Brottslighet riktad mot välfärdssystemen är systemhotande då både resursfördelning och myndighetsutövning påverkas. Välfärdsbrott innebär ett felaktigt utnyttjande av skattemedel, vilket riskerar att hota legitimiteten för både välfärden och det offentliga. Långsiktigt är välfärdsbrott ett hot mot demokratin och riskerar även att leda till att tillit och förtroende för samhällsinstitutioner undergrävs. Det kan handla om arbetslivskriminalitet eller otillåten påverkan, exempelvis mot enskilda personer eller desinformationskampanjer mot socialtjänsten, och även om bedrägerier mot utbetalande myndigheter och kommuner, exempelvis ekonomiskt bistånd och föreningsbidrag.

Lokalpolisområdet har tillsammans med staden under flera år arbetat mot otillåten påverkan för att värna rättsstaten och demokratin. Arbetet har

successivt breddats till att även omfatta skyddet av demokratin mot organiserad brottslighet samt att upprätthålla förtroendet för välfärdssystemet och samhället i stort. Den kriminella ekonomin i Sverige beräknas generera brottsvinster på mellan 100 och 150 miljarder kronor årligen. För att motverka detta genomförs myndighetsgemensamma insatser tillsammans med samverkanspartner. Insatserna kan bestå av arbetsplatsinspektioner, folkbokföringskontroller och andra åtgärder riktade mot kriminell ekonomi – med syfte att förhindra utnyttjande av offentliga medel samt att motverka att företag och föreningar används som brottsverktyg.

Att återta brottsvinster minskar incitamenten att begå brott och bidrar till att stärka förtroendet för välfärdsstatens kontrollfunktioner. Inom arbetet mot organiserad brottslighet utgör bekämpning av penningtvätt en central del, då det direkt begränsar kriminella aktörers möjligheter att integrera sina tillgångar i den legala ekonomin. De lokala brottstrenderna inom detta område ligger på en relativt stabil nivå. En statistisk avvikelse som bör noteras är att bidragsbrott ofta sträcker sig över flera år, vilket innebär att brottsdatum i registrerad statistik ofta släpar efter. Det kan delvis förklara den observerade nedgången i anmälda bidragsbrott. En viss minskning av hot eller våld mot tjänstepersoner kan också skönjas.

Inom ramen för samverkansområdet har en arbetsgrupp bildats med representanter från Fastighetsägare i Järvas medlemsbolag för att motverka felaktig folkbokföring och oriktiga hyresförhållanden, ofta med koppling till organiserad brottslighet. Syftet är att motverka välfärdsbrottslighet och kriminell ekonomi genom rättssäker och effektiv hantering av ärenden. Samverkan sker mellan polis, stadsdelsförvaltning, fastighetsägare, Skatteverket och Försäkringskassan. Ett stärkt informationsutbyte förväntas bidra till att felaktigt utnyttjade lägenheter friställs och återförs till bostadsförmedlingen. Enheten för ekonomiskt bistånd arbetar parallellt för att minska felaktiga utbetalningar genom samordnade processer.

☒ Finns behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken "Kommentar" nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Kommentar:

Samverkansgruppen består av representanter från stadsdelsförvaltningen, lokalpolisområde Järva, Idrottsförvaltningen, Kulturförvaltningen, Utbildningsförvaltningen, Fastighetsägare i Järva och Svenska Bostäder. Under året har gruppen arbetat för att etablera en struktur och identifiera

gemensamma områden där lokal samverkan kan bedrivas.

Samverkansgruppens huvudsyfte är att motverka välfärdsbrottslighet och kriminell ekonomi. Detta inkluderar otillåten påverkan i syfte att påverka tjänsteutövning och beslutsfattande, liksom desinformationskampanjer riktade mot samhällsfunktioner. Arbetet omfattar även fusk och bedrägeri mot utbetalande myndigheter samt folkbokföringsbrott.

Under 2025 har flera gemensamma insatser genomförts för att motverka problemet med felaktig folkbokföring som kan leda till ogynnsamma myndighetsbeslut. I april utförde polisen och Skatteverket en fältinsats utifrån underrättelser från fastighetsägare, där elva fall av misstänkt felaktig folkbokföring följdes upp. I maj hölls ett digitalt uppstartsmöte mellan polis, stadsdelsförvaltningen (SDF) och Fastighetsägare i Järva (FiJ), följt av FiJ:s styrelsekonferens med temat "Kriminell ekonomi och felaktig folkbokföring". I oktober hölls ett uppföljande möte för att effektivisera samarbetet, och ett gemensamt informationsflöde har etablerats genom regelbundna möten och mejlutskick.

Samtidigt har samarbete mellan fastighetsägarföreningen, Svenska Bostäder, stadsdelsförvaltningen och polisen påbörjats för att undersöka möjligheterna till ett mer systematiskt informationsutbyte kring felaktig folkbokföring. Vidare har Kulturförvaltningen, Idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen utvecklade kontrollmetoder i handläggningen av föreningsbidrag. Endast ett fåtal felaktigheter har upptäckts, men det finns en risk att föreningar beviljas bidrag för samma ändamål av flera aktörer. Därför har nämnda förvaltningar i uppdrag att utreda hur informationsutbytet kring ekonomiskt stöd till föreningar kan systematiseras.

Påverkanskampanjer på flera språk förekommer och syftar till att minska förtroendet för myndigheter och utpekade individer i Järva. Effekten blir särskilt tydlig i stadsdelsområdet där tilliten till offentliga institutioner generellt är lägre än i övriga landet. För att motverka desinformation behövs förebyggande arbete mot de underliggande faktorer som möjliggör att kampanjerna sprids. Under året har inga större kampanjer skett, men enstaka händelser kan snabbt ge dem ny styrka. Utifrån den nya socialtjänstlagen sker en förflyttning i arbetssättet så att individ- och familjeomsorgen kommer närmare invånarna och verkar på fler platser i stadsdelsområdet. Information kan delas i samverkansgruppen vid behov.

Inom lokalpolisområdet pågår arbete för att minska de kriminella nätverkens ekonomiska kapacitet och återta brottsvinster. Detta prioriteras då skjutvapenvåldet inte ständigt kräver akuta insatser. Insatserna genomförs bland annat via arbetsplatsinspektioner (s.k. X-Ray-insatser) tillsammans med Arbetsmiljöverket, samt kommunal tillsyn i samarbete med Migrationsverket, Skatteverket och Försäkringskassan. Fokus ligger på caféer, restauranger och bilverkstäder samt återbesök på objekt med tidigare omfattande brister. Hittills under 2025 har cirka 40 kontroller genomförts. I maj genomfördes en myndighetsgemensam insats med inriktning mot verkstäder och restauranger, där Arbetsförmedlingens deltagande visat sig vara en framgångsfaktor. Stadsdelsförvaltningen har tagit fram en intern rutin för tips till stadens funktion för samordnad tillsyn, som nu implementeras.

KEK-insatser (Kriminella ekonomiska kontroller) bygger på finansiella utredningar i förväg, utpekade måltavlor inför operativa åtgärder, insatser mot växlingskontor samt uppföljning av lokala nätverksindivider in till city. Dessutom genomförs folkbokföringsinsatser i samverkan med kommunen, andra myndigheter och fastighetsägare. För 2024 beräknas återkrav och besparingar uppgå till totalt 4 776 106 kr för Skatteverket, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Kronofogdemyndigheten.

Stadsdelsförvaltningen fortsätter att utbilda sina medarbetare om otillåten påverkan och säkerställer att den digitala utbildningen ingår i alla introduktionsplaner för nyanställda. Förvaltningen har dock ingen komplett bild av i vilken omfattning tjänstepersoner utsätts för otillåten påverkan utöver incidenter som rör direkta hot och våldshandlingar, eftersom dessa enligt stadsledningskontorets instruktioner inte ska registreras i stadens incidentrapporteringssystem.

Under perioden januari–september 2025 har ett tiotal incidenter registrerats, kopplade till hot i samband med socialtjänstens myndighetsutövning och förskolornas anmälningsskyldighet. Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg ser behov av att utveckla arbetet mot otillåten påverkan och risk för infiltration kopplat till HR-processer, arbetsmiljö, anställning och personalhantering. Förvaltningen utvecklar även rekryteringsprocessen för att minska risken att personer med kriminella kopplingar erbjuds anställning.

Stadsdelsförvaltningen deltar i flera regionövergripande nätverk och projekt mot välfärdsbrott inom områdena äldreomsorg, funktionsnedsättning och

socialpsykiatri. Utvecklingsarbetet sker i samarbete med andra förvaltningar, kommuner och statliga myndigheter.

Resultat av arbetet

- ✓ Samverkan har påbörjats för att undersöka möjligheterna rörande systematiskt informationsutbyte rörande felaktig folkbokföring.
- ✓ Planerad samverkan för att undersöka hur utbytet av information i handläggningen av ekonomiskt stöd till föreningar kan systematiseras.
- ✓ Linjearbete genomförs rörande otillåten påverkan, desinformation/påverkanskampanjer, återtagande av brottsvinster och rekryteringsprocessen.

Prioriteringar och åtgärder 2026

- Formalisera strukturer för samverkan mellan involverade parter i samverkansgruppen.

Våld i nära relation (*motsvarar samverkansområdet Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer i den övergripande överenskommelsen*)

Beskrivning av området:

Risken för att bli utsatt för brott ser olika ut för olika individer och samhällsgrupper. Särskilt utsatta är brottsoffer inom kategorierna brott i nära relation, våldtäkt, våld mot barn och sexualbrott mot barn. I särskild utsatthet befinner sig även människor som exploateras för handel med sexuella eller andra ändamål. Prostitution och människohandel medför fysiskt, psykiskt och socialt lidande. Fenomenen understödjer den kriminella ekonomin i samhället.

Det finns brottsoffergrupper som har begränsade resurser att hantera brott de utsätts för, vilket innebär att de är särskilt sårbara. Det handlar ofta om brottsoffer som på olika sätt är beroende av människor i sin närhet eller av gärningspersonen. Exempel på sårbara brottsoffer kan vara äldre utsatta för bedrägeri, personer utsatta för hedersrelaterat våld, brott mot personer utifrån deras etnicitet, nationalitet, funktionsnedsättning, kön, religion eller sexuella läggning. I många fall riktar gärningspersonen in sig på offret just på grund av dess tillhörighet till någon av de nyss nämnda grupperna.

☒ Behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken "Kommentar" nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Kommentar:

Sedan våren 2024 ingår våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck som en ny samverkansgrupp i lokala samverkansöverenskommelsen mellan Järva stadsdelsförvaltning och lokalpolisområde Järva. På lokalpolisområdesnivå (LPO Järva) arbetar gruppen Brott i nära relation (BINR) med att utreda brott i nära relation. Även kommunpolisen ingår i samverkansgruppen, vars uppgift är bland annat att arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande. I samverkansgruppen ingår också Fastighetsägare i Järva. Våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck är i fokus för samverkansgruppens arbete.

Nedan redovisas anmälda brott, inkomna ärenden till Brott i nära relation och redovisade ärenden till åklagare.

Ärenden Polisen LPO Järva. Brott i nära relation (BINR)				
År	2022	2023	2024	2025 tom 31 september
Anmälda brott	808	1041	1059	854
Inkomna ärenden BIN	314	376	441	323
Redovisat till åklagare	81	59	111	87

Antalet anmälda brott är högre än antalet inkomna ärenden, eftersom ett ärende kan innehålla flera brott.

Enkäten *Polisens trygghetsmätning 2025* är omarbetat från och med i år, vilket bland annat innebär att det finns specifika frågor kopplade till våld och kränkningar i nära relation. Nedan visas svar på frågan om man blivit utsatt för något av följande det senaste året.

Polisens trygghetsmätning LPO Järva. Våld och kränkningar i nära relation.				
År	2022	2023	2024	2025
Kränt	X	X	X	2,8 %
Utsatt för våld	X	X	X	0,8 %
Utsatt för grovt våld	X	X	X	1,1 %

*Observera att svarsfrekvensen var låg, av 3347 tillfrågade var det 36,9 procent som svarade. Enkäten är ställd på ett begränsat antal språk. Vidareutvecklade svar finns att läsa i Polisens trygghetsmätning.

Stadsdelsförvaltningen har ett kontinuerligt inflöde av personer utsatta för våld i nära relation. Relationsvårdsteamet ansvarar för skyddsbedömningar, skyddsplaceringar och samtalsbehandling. Under perioden 1 januari–30 april 2025 hade teamet 114 pågående ärenden och 43 skyddsplaceringar, varav 33 gällde unika individer. Fram till juni 2025 har 19 våldsutövande personer varit i

Diarienummer:

Sid 30 av

37

Lokalpolisområde Järva: X
Järva stadsdelsförvaltning: Y
Fackförvaltning 1 Z

kontakt med teamet, varav 15 har erbjudits stöd. Islandsmodellen har skapat fler kontaktytor för Relationsvårdsteamet och ökar möjligheten att nå våldsutövande personer. Modellen, ett samarbete mellan Stockholms stad och Polismyndigheten, innebär att socialtjänsten kopplas in omedelbart när polisen larmas till en våldsam situation där barn finns i hushållet, oavsett tid på dygnet. Syftet är att bryta våldsmönster tidigt, skydda våldsutsatta och snabbt ge stöd till våldsutövande.

Den 1 juli 2025 trädde en ny lag om kontaktförbud i kraft, vilket utökar möjligheterna att besluta om kontaktförbud. Redan under hösten har polisen noterat en ökning av inkomna kontaktförbudsärenden.

Relationsvårdscentrum Väst på stadsdelsförvaltningen är en regional samtalsmottagning som tar emot våldsutsatta vuxna och barn samt våldsutövande vuxna, individuellt och i grupp. Centrumet tar emot medborgare från Järva, Hässelby-Vällingby och Bromma stadsdelsförvaltningar. Majoriteten av de våldsutövande personer som tas emot kommer via friyta, det vill säga samtal utan utredning och behovsprövning, medan flertalet våldsutsatta personer kommer från Relationsvårdsteamet. Majoriteten av de våldsutsatta som stadsdelsförvaltningen möter är kvinnor, medan majoriteten av de våldsutövande är män, vilket överensstämmer med nationella mönster.

Stadsdelsförvaltningen har påbörjat arbete för att utveckla rutiner för att identifiera våldsutsatthet, utsatthet för hedersrelaterat våld och förtryck samt våldsutövande. Rutinerna innebär att rutinfrågor ska ställas, vilket syftar till att upptäcka fler personer och motivera till stöd. Från och med den 1 juni 2025 trädde nya bestämmelser i socialtjänstlagen i kraft, vilket innebär att fler insatser ska vara icke behovsprövade. Bland annat kan Relationsvårdscentrum Väst nu ta emot personer från 15 år som är utsatta för eller utövar våld i nära relation, tidigare 18 år, och erbjuda upp till 15 samtal utan behovsprövning, tidigare fem. Syftet är att nå fler våldsutövande personer.

Relationsvårdsteamet och Relationsvårdscentrum Väst upplever att målgruppen är svår att motivera till stöd. En bidragande faktor är att längre samtalsstöd tidigare förutsatt en utredning, vilket medfört dokumentation och ibland även koppling till barnavårdsutredningar, familjerättsliga utredningar eller polisärenden. Detta kan skapa rädsla hos våldsutövande att deltagande ska påverka andra pågående processer negativt, vilket försvårar motivationen till längre samtalskontakt.

Under 2025 har stadsdelsförvaltningen, tillsammans med föreningslivet, fortsatt arbetet med samverkansinsatser och Arvsfondsprojektet I Järva pratar vi om våld. Projektet syftar till att öka kunskap och medvetenhet om våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck, och att förändra inställningar till begränsande kulturella och sociala normer. Projektet omfattar även arbete med könsstereotypa värderingar och attityder som stödjer våld. Under året har grundutbildning i våldspreventivt arbete riktad mot civilsamhället testats tillsammans med en referensgrupp bestående av sju civilsamhällesföreningar.

Resultat av arbetet

- ✓ Under hösten har satsningen *Järva fritt från våld* genomförts. Detta är en årlig vecka som syftar till att sprida kunskap om olika typer av våld samt öppna upp för samtal om hur samhället tillsammans kan uppnå ett jämställt samhälle fritt från våld. Årets tema var "Våld i digitala miljöer". Veckan har genomförts i samverkan med andra förvaltningar och civilsamhället och riktar sig både till personal inom de involverade aktörerna samt till allmänheten genom flera öppna programpunkter.
- ✓ Arvsfondsprojektet *I Järva pratar vi om våld* har under året tagit fram en grundutbildning om våld riktad mot civilsamhället. Utbildningen har utvecklats och testats tillsammans med en referensgrupp bestående av sju civilsamhällesföreningar. Projektet har även upprättat och genomfört träffar med referensgrupper bestående av unga samt föräldrar och vårdnadshavare, för att förankra satsningen hos invånare och föreningsaktiva i Järva stadsdelsförvaltning. Under året har projektet vidare undersökt våldspreventiva aktiviteter för föreningar, bland annat genom en workshop, och arbetet har påbörjats med att nå ut till fler föreningar som ska inkluderas i projektet under det kommande året.
- ✓ Under året har arbetet med socialsekreterare i polishuset påbörjats, i syfte att tillgängliggöra stöd och insatser, nå fler och förkorta tiden till insats. En workshop har genomförts för att samla in information om förväntningar, goda exempel och identifiera utmaningar.
- ✓ En operativ grupp bestående av Relationsvårdsteamet och Brott i nära relationer hos polisen har skapats för att stärka arbetet i gemensamma individärenden. Den operativa gruppen syftar även till att dela lägesbild och trendspaningar för att bereda underlag till analys och utformning av insatser. Tillsammans med socialsekreterare i polishuset utgör detta arbetssätt ett sätt att stärka samverkan mellan socialtjänst och polis samt att erbjuda den våldsutsatta ett sammanhållet stöd.
- ✓ Gemensam kunskapshöjning i form av kick-off i syfte att öka kunskapen om samverkansparternas verksamheter och främja samverkan har

genomförts under hösten. Nyckelpersoner inom varje verksamhet deltog för att öka kunskap om den lokala samverkansgruppens mål och arbete.

- ✓ Islandsmodellen och Stockholms stads Bryt-upp program ingår som aktiviteter inom samverkansgruppen. Bryt upp innebär att våldsutsatta ska få samordnat stöd, av en sammanhållen socialtjänst, i att lämna en våldsam relation, där samverkan med externa parter, exempelvis polisen, är av vikt.

Prioriteringar och åtgärder 2026

- Socialsekreterare ska vara på plats i polishuset och samverkan med individärenden ska påbörjas.
- Operativ grupp ska påbörja arbetet med individärenden samt bereda underlag i form av trendspaning, lägesbild och behov till lokal samverkansgrupp för att avgöra prioritering av arbete. Nytt lagförslag om sekretessupphävande bestämmelser ska beslutas om under hösten 2025. I fall lagen antas kan myndigheter i större utsträckning dela information i brottsförebyggande syfte. Utifrån detta kommer operativ grupp att utvecklas.
- Som en del i det brottsförebyggande arbetet ska projekt genomföras för att fastighetsbolag inom Fastighetsägare i Järva ska upptäcka våldsutsatthet i större utsträckning. Projektet syftar till att öka kunskap om våld i nära relationer samt skapa rutiner för att upptäcka och agera.
- Hur det våldsförebyggande arbetet kan stärkas ska ses över. Inventering av behov av fler parter i samverkansgruppen, exempelvis skola, ska genomföras. Vidare ska hur befintliga samverkansytor nyttjas för att stärka det våldsförebyggande arbetet ses över.
- Inom ramen för den våldspreventiva satsningen *I Järva pratar vi om våld* ska en handlingsplan för föreningar i våldsprevention med tillhörande stödmaterial tas fram under 2026. Grundutbildningen ska utvecklas och utvärderas, och fler föreningar ska erbjudas möjlighet att genomföra den. En fördjupningsutbildning ska tas fram tillsammans med referensgruppen bestående av sju civilsamhällsföreningar. Dessutom kommer möjligheten att involvera andra verksamheter än civilsamhällsföreningar och att låta dem ta del av det våldspreventiva utbildningsmaterialet att utredas.
- Involverade förvaltningar och civilsamhälle ska genomföra gemensamma våldsförebyggande aktiviteter under veckan *Järva fritt från våld*.

Kriminella miljöer och livsstilar

Beskrivning av området:

I staden finns unga och vuxna som verkar i kriminella miljöer vars livsstil har en påverkan på såväl brottslighet som trygghet. Det påverkar även de kriminellas anhöriga.

Exempel på kriminella miljöer och livsstilar är nätverkskriminalitet, våldsbejakande extremism och terrorism samt risksupportermiljö. Effektiva och ändamålsenliga åtgärder behöver vidtas mot personer som är inblandade i dessa miljöer.

☒ Behov av särskilda åtgärder inom området. Beskrivs under rubriken "Kommentar" nedan. Inkluderas i åtgärdsplan.

Kommentar:

Under året har åtgärder vidtagits inom både samverkansorganisationen och den ordinarie linjeverksamheten hos respektive myndighet, för att hantera den aktuella lägesbilden.

Trefas är en arbetsmodell för förstärkt samverkan mellan polis, socialtjänst och kriminalvård. Samverkan syftar till att förhindra det dödliga våldet genom stödjande och repressiva åtgärder. Myndigheterna har olika verktyg för att påverka individernas processer, i syfte att förebygga och förhindra våld. Sociala insatsgrupper (SIG) för unga och vuxna syftar till att erbjuda stöd och insatser till individer som befinner sig i riskzonen för, eller har en kriminell livsstil, med målet att möjliggöra livsstilsförändringar och ett utträde ur kriminalitet. Arbetet genomförs i samverkan med polis och andra delar inom socialtjänsten. Såväl socialtjänsten som polisen har noterat att de barn och unga som erbjuds stöd och insatser inom ramen för SIG ofta har mer omfattande behov av hjälp. Myndigheterna satsar därför nu på att identifiera dessa barn, innan problemen hinner växa sig stora.

Under året har socialtjänsten och polisen observerat ett ökat inflöde av lustgas, vilket har resulterat i allvarliga skador bland de som brukar. Enligt dagens lagstiftning kan lustgasmissbruk inte leda till tvångsvård enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) eftersom lustgas inte klassas som varken alkohol, narkotika eller flyktigt lösningsmedel. Polisen noterar även en snabbare problemskalering bland förstagångsbrukare av narkotika jämfört med tidigare år. Dessa individer övergår tidigt till tyngre droger efter debut.

Inflödet av ärenden till SIG vuxen, både från lokalpolisområde Järva och internt inom förvaltningen, har ökat till följd av den stärkta samverkan aktörerna emellan. Det ökade inflödet beror också på att individer och deras anhöriga vänder sig till socialtjänsten för stöd och hjälp, till skillnad från tidigare år då de oftare lotsades dit av polisen eller andra samverkansaktörer. Detta beror sannolikt på verksamhetens uppsökande arbete i kombination med att både individer och deras anhöriga drabbas av allvarliga konsekvenser av kriminaliteten.

Både socialtjänsten och polisen identifierar en högre andel individer med neuropsykiatriska och intellektuella funktionsnedsättningar inom den kriminella miljön, och ser ett ökat behov av samverkan med både hälso- och sjukvården samt socialpsykiatri samt funktionsnedsättning.

Våldsbejakande extremism (VBE)

Av de tre våldsbejakande extremistmiljöerna är den våldsbejakande islamistiska miljön fortsatt dominerande i Järva, och det finns ett antal personer inom den radikaliserade islamistiska miljön. Polisens bedömning är att det finns enstaka individer boende i stadsdelsområdet som sympatiserar med den vänsterextrema respektive den högerextrema miljön. Dessa personer är främst verksamma i grupperingar utanför Järva. I avsaknad av konkreta aktiviteter gör polisen för närvarande bedömningen att det inte finns någon verksam vänsterextrem eller högerextrem miljö i Järva stadsdelsområde, men att frågan bör fortsatt bevakas. Samtidigt noteras en nationell trend där våldsbejakande högerextremism ökar, särskilt genom radikalisering av pojkar och unga män som dras till så kallade aktivklubbar och liknande nätverk. Radikaliseringen sker till stor del i digitala miljöer där propaganda och gemenskap sprids via sociala medier och digitala forum. Polisen, tillsammans med socialtjänsten och andra myndigheter, vidtar åtgärder för att reducera miljöerna. Därutöver pågår det ett förbyggande arbete med syfte att minska de extremistiska miljöerna samt för att stärka samhällets, och individens, skyddsfaktorer.

I stadsdelsområdet förekommer brottslighet där misstanke finns att brottet har kopplingar till våldsbejakande extremism. Det handlar bland annat om terrorrelaterad stödverksamhet (finansiering och rekrytering), koppling mellan extremistiska uttryck (klotter och skadegörelse) och annan ekonomisk brottslighet såsom stölder, bedrägerier och bidragsbrott. Aktuell bedömning av risken att dessa individer ska planera och/eller genomföra ett attentat är fortsatt låg. Verksamheter inom stadsdelsområdet har inrapporterat ett fåtal händelser kopplat till våldsbejakande extremism i form av klotter, affischering,

skadegörelse, försök till rekrytering, person som uttryckt våldsbejakande extremistiska åsikter, samt hot och kränkningar. Socialtjänstens kännedom om målgruppen är och har över tid varit begränsad.

Under 2024 har Stockholms stads riktlinjer i arbetet mot våldsbejakande extremism antagits. Riktlinjerna ersätter arbetet med tidigare lokala handlingsplaner mot VBE. Programmet lägger ett tydligare fokus på internet, sociala mediers och online-spelplattformars roll i rekrytering och spridning av propaganda och konspirationsteorier.

Resultat av arbetet

- ✓ I slutet av 2024 genomfördes en kartläggning av den lokala lägesbilden, med fokus på våldsbejakande extremism. Resultatet visade att 83 procent av de svarande inte hade uppmärksammat händelser med koppling till VBE.¹ Under 2025 har några få individärenden identifierats.
- ✓ Förvaltningen har genomfört insatser mot VBE i form av såväl förebyggande arbete som riktade sociala insatser. Det främjande arbetet handlar om insatser för att förhindra att barn och vuxna hamnar i en negativ utveckling, att arbeta mot extremistisk propaganda och att samverka med civilsamhället. De riktade sociala insatserna innefattar samordnade stödinsatser för individer i riskzonen, stöd för att lämna våldsbejakande extremistiska miljöer samt anhörigstöd.
- ✓ Ett led i att stärka samverkansorganisationens kapacitet att erbjuda förebyggande och riktade sociala insatser till målgruppen är att säkerställa att samtliga medarbetare får kunskapshöjning om VBE och om hur yrkesverksamma ska agera vid oro.
 - Kompetenshöjande insatser rörande tecken på VBE i den offentliga miljön har genomförts i samtliga platssamverkansforum.
 - Enligt årshjulet i navsamverkan har navaktörerna genomgått en kompetenshöjande insats om VBE, samt information om rutinen för oro/händelse kopplade till VBE.
 - Under uppmärksamhetsveckan Järva fritt från våld genomfördes en föreläsning riktad till yrkesverksamma om våldsuttryck i digitala miljöer.
 - medarbetare inom både socialtjänsten och polisen har även genomgått en obligatorisk grundutbildning i VBE.
- ✓ Förvaltningens rutin för hantering av ärenden med koppling till våldsbejakande extremism har reviderats inom ramen för uppdraget att

¹ Enkäten genomförs vartannat år och nästa tillfälle är hösten 2026.

skapa strukturer för information och gemensamt lärande kring våldbejakande extremism.

- ✓ SIG unga har fortsatt utveckla arbetet med att nå barn under 15 år för att erbjuda stöd och hjälp och når sitt förväntade resultat med ett utfall på 44 procent barn under 15 år. Inflödet till SIG vuxen har ökat, och verksamheten förväntas nå minst 130 individer under året.
- ✓ En målbild har tagits fram för att säkerställa arbetsmarknadsperspektivet och utforma arbetsstödjande kompletterande insatser för målgruppen. Individer aktuella på SIG vuxen beviljas introjobb² via Jobbtorg.
- ✓ En workshop har genomförts tillsammans med civilsamhället i syfte att identifiera möjligheter för gemensamt krisstöd.

Prioriterade utvecklingsområden

- Stärka socialtjänstens och polisens kunskap om, samt förmåga att identifiera individer i riskmiljön för, våldsbejakande extremism. Bland annat genom att implementera beslutad rutin samt säkerställa en kontinuerlig och aktuell lokal lägesbild.
- Vidareutveckla samverkan inom ramen för Trefas, utifrån lokala förutsättningar och behov.
- Tidigt identifiera unga som involverats i kriminalitet samt uppmärksamma och erbjuda dessa stöd.
- Säkerställa att individer med funktionsnedsättning inkluderas i det lokala brottsförebyggande arbete.
- Tillsammans med civilsamhället sprida information om stödet till brottsoffer och anhöriga i den kriminella miljön.

² Introjobb innebär betald praktik under sex månader vid olika typer av arbetsplatser som har anpassat arbetsuppgifterna efter målgruppens förutsättningar och behov.